

SOLFEDŽO TAVAÕPPE AINEKAVA

Õpetuse eesmärgiks on arendada õpilastes muusikalist kirjaoskust ja analüüsivõimet.

NOOREM ASTE

I õppeaasta

Põhieesmärk: rütmiõpetus; laaditaju arendamine; duur ja moll.

Nõuded:

I Meetrum ja rütm

Rõhuline ja rõhutu taktiosa. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon.

Kordamismärk. Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4=C. Taktiviipamise skeemid. Noodivältused ja pausid: tervenoot- ja paus, poolnoot ja –paus, veerandnoot ja –paus, kaheksandiknoot ja –paus.

II Noodikirja algteadmised

Mõisted: noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri. Pauside kirjutamine. Viulivõti. Noodinimetused: silp ja/või tähtnimetused.

Alteratsioonimärgid (diees, bemoll, bekaar). Tempo ja dünaamika mõiste.

III Helistikud

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju väljaarendamine. Helistikud: duudid *C, F, G* ja *a*-moll loomulik kuju. Paralleelhelistikud. Toonika kolmkõla. Juhtheli.

IV Kuulamine

Duuri ja molli heliredel. Duuri ja molli kolmkõla.

V Diktaat

Rütmidiktaat 2-4 takti. Ettevalmistused meloodiliseks diktaadiks.

VI Laulmine

Heliredel duuris ja loomulikus mollis. I astme kolmkõla duuris ja mollis. Eakohased ühehäälsed harjutused ja kaanonid.

VII Rütmika

Liikumisega (rütmika, tants, pantomiim jms) seotud mõisted ja vastavate võtete harjutamine. Muusika kuulamine ja analüüs.

II õppeaasta

Põhieesmärk: molli kolm liiki; intervallid p1, p4, p5, p8.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Punkt noodi järel. Punkteeritud rütmid. Kolmelöögiline noot. Kuueteistkümnendik noot ja –paus. Eeltakt.

II Helistikud

Helistikud kahe märgini (*D-h, B-g, d, e*). Toon ja pooltoon. Heliredeli ehitus. Püsivad ja püsimatud astmed.

III Intervallid

Tutvumine puhaste intervallidega: p1, p4, p5, p8.

IV Kuulamine

Duuri ja molli heliredel. T ja t kolmkõla põhikuju (meloodiliselt ja/või harmooniliselt).

Õpitud intervallid (meloodiliselt ja/või harmooniliselt).

V Diktaat

Lihtne suuline ja kirjalik diktaat 2-4 takti duuris. Rütmidiktaat kuni 4 takti.

VI Laulmine

Duuri ja loomuliku molli heliredel. T ja t kolmkõla. Lihtsad harjutused koos taktiviipamisega.

III õppeaasta

Põhieesmärk: lihtintervallid ja akordiõpetuse algus.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Punkteeritud rütmid. Varemõpitu kordamine ja kinnistamine.

II Helistikud

Minoori kolm kuju. Helistikud kolme märgini.

III Intervallid

v2, s2, v3, s3. Intervallide suurus toonides. Ehitamine antud noodist üles ja alla.

IV Akordid

Toonika kolmkõla pöörded.

V Kuulamine

Õpitud intervallide eraldamine meloodiliselt ja/või harmooniliselt. Duuri, loomuliku, harmoonilise ja meloodilise molli heliredelid.

VI Diktaat

Suuline ja kirjalik meloodiline diktaat neli takti. Rütmidiktaat kuni 4 takti.

VII Laulmine

Duuri ja molli kolmkõla pööretega. Duuri ja loomuliku molli heliredel.

IV õppeaasta

Põhieesmärk: akordide ehitamine; toonika kolmkõla pööretega duuris ja mollis; põhikolmkõlad duuris ja mollis.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Taktimõõt 3/8.

II Helistikud

Nelja märgiga duur- ja moll-helistikud.

III Intervallid

v6, s6, v7, s7. Duuri ja molli toonika kolmkõlade ehitamine ja pööramine. Põhikolmkõlade ehitamine duuris ja mollis.

IV Kuulamine

Duuri ja molli (kolm kuju) heliredelid. Duuri ja molli kolmkõlad.

V Diktaat

suuline ja kirjalik meloodiline diktaat 4 takti. Rütmidiktaat kuni 4 takti.

VI Laulmine

Duuri ja molli kolmkõlad pööretega. Duuri ja harmoonilise molli heliredel.

Üleminekueksam

I Kirjalik

- 1) Diktaat: 2/4 või 3/4 taktimõõdus (4 takti) kuni kahe märgiga helistikes. Astmeline ja kolmkõla liikumine.
- 2) Rütmidiktaat: 2/4 või 3/4 taktimõõdus 4 takti.
- 3) Kuulamine: meloodilised intervallid. T ja t kolmkõla. Duuri ja molli (kolm kuju) heliredel.

4) Ehitamine: helistiku määramine võtmemärkide järgi. Antud intervalli määramine. Heliredeli ehitamine (duur ja molli kolm kuju). Antud helistikus toonika kolmkõla ehitamine ja pööramine. Antud helistikus põhikolmkõlade ehitamine.

II Suuline

- 1) Duuri heliredeli laulmine kuni kahe märgiga helistikes.
- 2) Toonika kolmkõla pööretega ja/või põhikolmkõlade laulmine kuni kahe märgiga duurides.
- 3) Õpitud harjutuse laulmine duuris.

VANEM ASTE

V õppeaasta

Põhieesmärk: V₇ lahendusega ning v₇ ja s₇ lahendustega

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Triool. 6/8 taktimõõt.

II Helistikud

Kuni viie märgiga duur- ja moll-helistikud.

III Intervallid

Lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla. v₇ lahendustega duuris (s₃) ja mollis (v₃). s₇ lahendusega p₈.

IV Akordid

D₇ põhikujus duuris ja mollis. Toonika kolmkõla pöörete ehitamine helistikus (duuris ja mollis). Subdominandi ja dominandi kolmkõla pööramine duuris ja mollis.

V Kuulamine

D₇ lahendusega. v₇, s₇ lahendusega. Kolmkõla ja pöörded duuris ja mollis.

VI Diktaat

2/4 või 3/4 taktimõõdus 4-8 takti duuris, 4 takti mollis.

VII Laulmine

Kõik õpitu, jõukohased harjutused.

VI õppeaasta

Põhieesmärk: põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Taktimõõt 6/8, triool, sünkoop.

II Helistikud

Kuue märgiga helistikud.

III Intervallid

IV Akordid

Kõikide põhikolmkõlade pöörete ehitamine (duuris ja mollis).

V Kuulamine

D₇ lahendusega duuris ja mollis. Duuri ja molli kolmkõlad ja nende pöörded. Intervallid.

VI Diktaat

2/4 ja 3/4 taktimõõdus 4 takti.

VII Laulmine

D₇ lahendusega duuris ja mollis. Intervallid.

VII õppeaasta

Põhieesmärk: akordid VII astmelt.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Sünkoop. Vahelduv taktimõõt.

II Helistikud

7 märgiga duuris ja mollid.

III Intervallid

IV Diktaat

2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti. 4/4 taktimõõdus 4 takti.

V Laulmine

Oskus rakendada teoreetiliselt õpitut.

VI Nooditeksti analüüs

Õpitud helistikes.

Lõpueksam

Kirjalik (kestvus u 60 min)

- 1) Diktaat: 2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti. 4/4 taktimõõdus 4 takti. Kuni kahe märgiga helistikes.
- 2) Kuulamine: intervallide ja akordide kuulamine harmooniliselt ja/või meloodiliselt. Duuri ja molli kolmkõlad põhikujus ja pööretena. Dominantseptakord lahendusega duuris ja mollis.
- 3) Ehitamine: õpitud intervallide ja akordide ehitamine ning lahendamine antud helistikus või antud noodist. Intervallide ning akordide määramine. Soovi korral harmoonilise või meloodilise molli ehitamine või laadi määramine.
- 4) Rütmidiktaat: 4 takti õpitud rütmidel.

Suuline

- 1) Õpitud harjutuse laulmine .
- 2) Molli heliredeli laulmine.
- 3) Põhikolmkõlad duuris ja mollis.